

УДК 347.921: 330.1236: 711.4

ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЩОДО НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

Ляшко О.Б., здобувач

*Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
проспект Гагаріна, 26, м. Дніпропетровськ, Україна
uska@mail.ru*

У статті здійснюється аналіз повноважень суб'єктів публічної адміністрації щодо надання адміністративних послуг у сфері містобудування. Автором робиться спроба визначити систему суб'єктів публічної адміністрації щодо надання адміністративних послуг у сфері містобудування. Аналіз повноважень суб'єктів публічної адміністрації проводиться за допомогою методу порівняльного правознавства.

Ключові слова: адміністративні послуги, містобудівельна діяльність, Державна архітектурно-будівельна інспекція України.

ПОЛНОМОЧИЯ СУБЪЕКТОВ ПУБЛИЧНОЙ АДМИНИСТРАЦИИ ПО ПРЕДОСТАВЛЕНИЮ АДМИНИСТРАТИВНЫХ УСЛУГ В СФЕРЕ ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА

Ляшко О.Б.

*Днепропетровский государственный университет внутренних дел,
проспект Гагарина, 26, г. Днепропетровск, Украина
uska@mail.ru*

В статье осуществляется анализ полномочий субъектов публичной администрации по предоставлению административных услуг в сфере градостроительства. Автором делается попытка определить систему субъектов публичной администрации по предоставлению административных услуг в сфере градостроительства. Анализ полномочий субъектов публичной администрации проводится с помощью метода сравнительного правоведения.

Ключевые слова: административные услуги, градостроительная деятельность, Государственная архитектурно-строительная инспекция Украины.

POWERS OF THE PUBLIC ADMINISTRATION OF GRANTING ADMINISTRATIVE SERVICES IN THE FIELD OF URBAN PLANNING

Lyashko O.B.

*Dnepropetrovsk is a state university of internal affairs,
boulevard of Gagarin, 26, Dnepropetrovsk, Ukraine
uska@mail.ru*

The article is an analysis of the powers of public administration of granting administrative services in the field of urban planning. The author attempts to define the system of public administration to provide administrative services in the field of urban planning. Analysis of the powers of public administration is carried out by the method of comparative law.

The purpose of this study is to determine the authority of the public administration of granting administrative services in the field of urban planning.

In terms of administrative and legal regulation of public administration, providing services in the field of urban planning in modern times it is advisable to allocate organs and general competence of special competence. Among the total of competence will be investigated authorities whose powers of administrative services in the field of urban planning include along with the implementation of other functions. As of special competence in the provision of administrative services in the field of city planning in this study considered the authorities, the main purpose of which is to regulate it in such activity.

The system of general jurisdiction, which, along with the realization of the functions of administrative services in the field of construction activity carried out by the management and the impact on other sectors.

Accordingly, the scope of powers and place in the hierarchy of the executive branch of the public administration bodies distinguish three levels: – Higher (Cabinet of Ministers of Ukraine); – Central (in the area of construction activity, for example, the Ministry of Regional Development, Construction and

Housing and Communal Services of Ukraine (hereinafter – the Ministry of Regional Development), the State Architectural and Building Inspection Ukraine; – Local (local public administration, urban planning and architecture of local administrations).

The author found that the legislator intends to ease the requirements for running the construction business by reducing the number of permits and approvals required for construction. Proved that such a step should appear positively on the development of construction, as shortened obtain the necessary permits.

Local governments (village, settlement and city councils) according to local urban development programs, master plan, other planning documentation, contribute to the expansion of housing construction, as well as contribute to the creation of associations of condominiums. The powers of local governments established by the Law of Ukraine "On Local Self-Government in Ukraine" dated May 21, 1997. In order delegated authority executive bodies of local councils monitor compliance with building legislation approved planning documentation in the planning and building of the territories concerned; stop the construction, which is held in violation of the planning documentation and projects of individual objects. They also participate in the decision of the completed construction of objects, in the cases provided by law, organize protection, restoration and use of historical and cultural monuments, architecture and urban development. The study can be noted that the Law of Ukraine "On regulation of urban development" dated February 17, 2011 to change the powers of local governments in terms of their duties to conduct public hearings in approving the planning documentation, as well as limited power to participate in acceptance of constructed facilities into operation only in cases expressly provided for by law.

The author emphasized that define a clear list of public bodies that may indirectly affect the regulation of the provision of administrative services in the field of urban planning is difficult, given that the building is an open system and combines relations in various fields and areas.

Key words: administrative services, urban planning activity, the State Architectural and Building Inspection Ukraine.

Реалії посткризової економіки вимагають вдосконалення чинного містобудівного законодавства з метою створення сприятливих умов для інвестицій у будівництво, удосконалення дозвільних процедур, забезпечення сталого розвитку населених пунктів і територій на основі містобудівного врегулювання процедур врахування державних, громадських та приватних інтересів при плануванні територій, вдосконалення всієї нормативної бази у сфері містобудування.

Прийняття закону «Про адміністративні послуги» дещо зняло напруженість наукової громадськості з приводу необхідності переходу до сервісної моделі організації державної служби та організації діяльності органів публічної адміністрації загалом, у наукових роботах В.Б. Авер'янова, К.К. Афанасьєва Ю.П. Битяка, І.В. Дроздової, В.М. Гаращука, І.П. Голосніченка, Є.О. Лєгези, С.В. Ківалова, І.Б. Коліушка, А.Т. Комзюка, О.В. Кузьменко, М. Писаренко, В.П. Тимощука та інших учених, досліджено ряд особливостей діяльності органів публічної адміністрації з надання адміністративних послуг населенню. Однак, у поєднанні питання адміністративних послуг та містобудівної діяльності залишені поза увагою науковців.

Метою дослідження є визначення повноважень суб'єктів публічної адміністрації щодо надання адміністративних послуг у сфері містобудування.

Як систему суб'єктів публічної адміністрації щодо надання адміністративних послуг у сфері містобудування розглядатимемо органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, наділені відповідними владними повноваженнями.

Відповідно до обсягу компетенції та місця в ієрархії виконавчої влади серед органів публічної адміністрації виділяють органи трьох рівнів:

- вищий (Кабінет Міністрів України);
- центральний (у сфері будівельної діяльності це, наприклад, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (далі – Мінрегіон), Державна архітектурно-будівельна інспекція України (Держархбудінспекція);

- місцевий (місцеві державні адміністрації, управління містобудування та архітектури місцевих адміністрацій).

З точки зору адміністративно-правового регулювання, серед органів публічної адміністрації, що надають послуги у сфері містобудівельної діяльності в сучасний період доцільно виділити органи загальної компетенції та органи спеціальної компетенції. Серед органів загальної компетенції будуть досліджуватися органи, до повноважень яких надання адміністративних послуг у сфері містобудування віднесено наряду зі здійсненням інших функцій. Як органи спеціальної компетенції в наданні адміністративних послуг у сфері містобудівництва в цьому дослідженні розглядатимуться ті органи, основною метою діяльності яких є регулювання саме такої діяльності.

Розпочнемо дослідження керуючої системи з розгляду органів загальної компетенції, які поряд із реалізацією функцій з надання адміністративних послуг у сфері будівельної діяльності здійснюють управлінський вплив і на інші галузі.

Кабінет Міністрів України серед інших своїх функцій, визначених Конституцією України від 28 червня 1996 р. [1], спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади, забезпечує реалізацію державної політики в різних сферах, розробляє та організує виконання загальнодержавних програм.

Більш детально повноваження Кабінету Міністрів закріплені у Законі України «Про Кабінет Міністрів України» від 07 жовтня 2010 р. № 2591-VI [2]. Кабінет Міністрів України затверджує проекти будівництва щодо об'єктів загальною кошторисною вартістю 100 млн. гривень і більше, надкатегорійних за метаном та небезпечних за раптовими викидами шахт, у яких проводяться роботи на глибині понад 800 метрів, незалежно від їх кошторисної вартості, а також щодо об'єктів, проекти будівництва яких реалізуються із залученням іноземних кредитів, наданих під державні гарантії [3]. Право затвердження проектів будівництва Кабінет Міністрів може передавати іншим органам. Повноваження Кабінету Міністрів України на цьому не вичерпуються, він також надає дозволи на демонтаж пам'яток історії та архітектури, надає дозвіл на набуття земельних ділянок іноземним компаніям та має інші повноваження, які опосередковано стосуються будівельної діяльності. Отже, роль Кабінету Міністрів України в адміністративно-правовому регулюванні будівельної діяльності здебільшого зводиться до загальнокерівної, до визначення головних орієнтирів розвитку та координації роботи міністерств, інших органів виконавчої влади, що здійснюють свої повноваження у сфері будівельної діяльності.

Органи місцевого самоврядування (сільські, селищні, міські ради) затверджують місцеві містобудівні програми, генеральні плани забудови, іншу містобудівну документацію, сприяють розширенню житлового будівництва, а також сприяють створенню об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Повноваження органів місцевого самоврядування встановлені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. [4]. У порядку делегованих повноважень виконавчі органи відповідних рад контролюють дотримання будівельного законодавства, затвердженої містобудівної документації при плануванні та забудові відповідних територій; зупиняють будівництва, які проводяться з порушенням містобудівної документації і проектів окремих об'єктів. Також вони беруть участь у прийнятті в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, у випадках, передбачених законодавством, організують охорону, реставрацію та використання пам'яток історії і культури, архітектури та містобудування [5].

У результаті проведеного дослідження можемо зазначити, що Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. [6] змінено повноваження органів місцевого самоврядування в частині покладення на них обов'язку з проведення громадських слухань при затвердженні містобудівної документації, а також обмежено повноваження щодо участі у прийнятті збудованих об'єктів в експлуатацію лише випадками, прямо передбаченими законом. Саме повноваження щодо участі у прийнятті в експлуатацію

завершених будівництвом об'єктів З.В. Щепановський виділяє як контрольню-наглядові повноваження органів місцевого самоврядування у сфері будівництва [7].

Серед органів загальної компетенції адміністративно-правове регулювання надання адміністративних послуг у сфері містобудівельної діяльності здійснюють органи санітарно-епідеміологічного контролю. Згідно з Указом Президента України від 06 квітня 2011 р. № 400/2011 [8] встановлюється, що Державна санітарно-епідеміологічна служба України погоджує державні стандарти, державні будівельні норми, технічні регламенти та інші нормативні документи на виробу, продукцію, сировину, технології, інші об'єкти середовища життєдіяльності в частині вимог щодо їх безпеки для здоров'я і життя людини (п.34 ч.4 Указу). Одним з напрямків діяльності Держсанепідслужби є державна санітарно-епідеміологічна експертиза. Це вид професійної діяльності органів, установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби, що полягає в комплексному вивченні об'єктів експертизи з метою виявлення можливих небезпечних факторів у цих об'єктах, встановленні відповідності об'єктів експертизи вимогам санітарного законодавства, а в разі відсутності відповідних санітарних норм – в обґрунтуванні медичних вимог щодо безпеки об'єкта для здоров'я та життя людини. Повноваження органів санітарно-епідеміологічної служби в будівельній діяльності скорочено Законом України «Про містобудівну діяльність». Зокрема з переліку об'єктів державної санітарно-епідеміологічної експертизи виключено проектну документацію на відведення земельних ділянок та проекти будівництва, техніко-економічні обґрунтування і розрахунки. Разом з тим, серед повноважень посадових осіб, які здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд, залишилося погодження відведення земельних ділянок під місця водозаборів і скидання стічних вод, розташування промислових та інших об'єктів.

Органи пожежної безпеки здійснюють адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності як органи загальної компетенції. Відповідальним за здійснення пожежного нагляду державним органом є Державна служба України з надзвичайних ситуацій, повноваження якого врегульовані Указом Президента України від 16.01.2013 №20/2013 [9]. Діяльність цього державного органу в будівельній діяльності зводиться до контрольних повноважень у сфері дотримання будівельних норм, стандартів, нормативно-технічних документів; здійсненні контролю за дотриманням вимог пожежної безпеки під час проектування та будівництва; вибірковій перевірці проектних організацій; вжиття запобіжних заходів; притягнення до адміністративної відповідальності.

Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. відмінена необхідність отримання дозволу органів державного пожежного нагляду при введенні в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів [6]. При цьому зазначається, що «орган державного архітектурно-будівельного контролю у своїй діяльності взаємодіє з органами виконавчої влади, що здійснюють контроль за дотриманням природоохоронних, санітарно-гігієнічних, протипожежних вимог, вимог у сфері охорони праці, енергозбереження та інших вимог, передбачених законом, а також з органами внутрішніх справ, прокуратури, державної статистики та іншими правоохоронними і контролюючими органами» (ч.5 ст.41 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності») [6]. Встановлено, що чинна редакція Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [6] не передбачає необхідність отримання дозволу на початок роботи новостворених підприємств від Державної служби України з надзвичайних ситуацій, як це було встановлено при його прийнятті.

Природозахисні органи беруть участь у наданні адміністративних послуг у сфері містобудівельної діяльності і виступають як органи загальної компетенції.

Мінприроди та його підрозділи в наданні адміністративних послуг у сфері містобудівельної діяльності мають повноваження щодо: екологічної експертизи (при затвердженні нормативно-технічних та інструктивно-методичних документів); розроблення і введення в

дію нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів. Мінприроди погоджує проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок, рішення стосовно яких приймаються Кабінетом Міністрів України, погоджуються Верховною Радою України [10].

Обов'язковій екологічній експертизі підлягають проекти будівництва об'єктів, що:

- належать до IV і V категорії складності, – щодо дотримання вимог до їх міцності, надійності та довговічності, санітарного і епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки;
- споруджуються на територіях зі складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, – щодо їх міцності, надійності та довговічності.

За рішенням замовника будівництва може проводитися також експертиза інших проектів будівництва [11]. Порядок проведення екологічної експертизи встановлено Законом України «Про екологічну експертизу» від 09 лютого 1995 р. [12]. Державній екологічній експертизі підлягають державні інвестиційні програми, проекти схем розвитку і розміщення продуктивних сил, розвитку окремих галузей народного господарства. Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. з переліку об'єктів державної екологічної експертизи вилучено проекти генеральних планів населених пунктів, схем районного планування, інша передпланова і передпроектна документація [6]. Разом з тим, передбачено, що до проектної документації на будівництво об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, а також об'єктів, які підлягають оцінці впливу на навколишнє природне середовище у транскордонному контексті, додається оцінка існуючого чи передбачуваного впливу на стан навколишнього природного середовища. Перелік таких об'єктів визначається Кабінетом Міністрів України.

Державна служба з питань національної культурної спадщини наділена серед іншого повноваженнями щодо правового регулювання надання адміністративних послуг у сфері містобудівельної діяльності в межах, які стосуються основної сфери її діяльності. Повноваження цього державного органу закріплені Постановою Кабінету Міністрів України «Про Державну службу з питань національної культурної спадщини» від 15 березня 2006 р. № 336 [13]. Ми можемо назвати такі повноваження, що стосуються теми нашого дослідження, як видача дозволів на проведення будівельних, меліоративних, земляних та інших робіт на пам'ятках національного значення, у межах території, на якій вони розташовані, та в зонах їх охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць. Також цей орган наділено повноваженнями з погодження програм та проектів містобудівних, архітектурних та ландшафтних перетворень, будівельних робіт у межах території, на якій розташовані пам'ятки національного значення, та в зонах їх охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, а також програм та проектів, у результаті реалізації яких може змінитися стан об'єктів культурної спадщини [13].

Підсумовуючи дослідження адміністративно-правового статусу органів загальної компетенції, які опосередковано беруть участь у наданні адміністративних послуг у сфері містобудівельної діяльності, можемо відмітити, що законодавець планує полегшити умови ведення будівельного бізнесу шляхом зменшення кількості дозвільних документів та погоджень, потрібних для будівництва. На нашу думку, такий крок повинен позитивно відобразитись на розвитку будівництва, адже скорочуються терміни отримання необхідних дозвільних документів. З іншого боку, може порушуватися баланс інтересів щодо дотримання протипожежних, санітарних та інших норм, тому це нововведення може призводити до зниження якості об'єктів та збільшення кількості конфліктів забудовників із громадськістю.

Разом з тим, визначити чіткий перелік державних органів, які можуть опосередковано впливати на регулювання надання адміністративних послуг у сфері містобудування досить складно, враховуючи те, що будівництво становить відкриту систему і поєднує відносини з різних галузей та сфер.

Провідну роль у правовому регулюванні надання адміністративних послуг у сфері містобудування відіграють органи спеціальної компетенції.

Спеціально уповноваженим органом з питань містобудування та архітектури є Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (далі – Мінрегіон), що діє на підставі Положення, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. № 197/2014 [14]. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. № 197/2014 [14] Держархбудінспекція України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства і який реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду [15].

Чинним законодавством здійснено розмежування повноважень Мінрегіону та Державної архітектурно-будівельної інспекції України з питань надання адміністративних послуг у сфері містобудівельної діяльності. Положенням про Мінрегіону визначається, що до його повноважень у сфері надання адміністративних послуг належить погодження проектів експериментального будівництва; титулів будов і титулів на виконання проектно-вишукувальних робіт, які затверджуються Кабінетом Міністрів України; умов конкурсу на передачу в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності; схем теплопостачання населених пунктів із кількістю жителів понад 20 тис. осіб та регіональних програм модернізації систем теплопостачання; регіональних програм у сфері житлово-комунального господарства (п.14 ч.4) [15].

Тоді повноваження Державної архітектурно-будівельної інспекції у сфері надання адміністративних послуг зводяться до: прийняття в установленому порядку в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів (видає відповідні сертифікати, реєструє декларації про готовність об'єкта до експлуатації та повертає такі декларації); реєстрації повідомлень та декларацій про початок виконання підготовчих робіт та у визначених законодавством випадках повертає такі декларації; у визначених законодавством випадках видання дозволів на виконання будівельних робіт, відмови у видачі таких дозволів, ануляції дозволів на виконання будівельних робіт; здійснення ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури; ведення єдиного реєстру отриманих повідомлень про початок виконання підготовчих та будівельних робіт, зареєстрованих декларацій про початок виконання підготовчих і будівельних робіт, виданих дозволів на виконання будівельних робіт, зареєстрованих декларацій про готовність об'єкта до експлуатації та виданих сертифікатів, повернутих декларацій та відмов у видачі таких дозволів і сертифікатів, а також реєстру виданих ліцензій провадження господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури.

Повноваження Мінрегіону полягають у затвердженні нормативних документів у будівельній діяльності, таких, як державні стандарти, державні будівельні норми (ДБН), а також типові регіональні правила забудови. Мінрегіон установлює порядок розроблення і затвердження містобудівної документації, проектів будівництва об'єктів містобудування і порядок організації та проведення їх експериментального будівництва, організовує роботу з проведення професійної атестації виконавців робіт, пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, організовує роботу, пов'язану зі збереженням, охороною, обліком, використанням і реставрацією пам'яток архітектури та містобудування, а також районів

історичної забудови, забезпечує проведення комплексної державної експертизи інвестиційних програм, проектів будівництва та експертизи містобудівної документації [14].

Серед завдань Мінрегіону потрібно виділити підготовку пропозиції щодо проведення адміністративної реформи в частині удосконалення системи державного управління в регіонах, оптимізації структури місцевих органів виконавчої влади, а також сприяння удосконаленню системи державних стандартів щодо якості адміністративних послуг, запровадженню практики їх надання за принципом «єдиного вікна». Отже, на цей орган покладено завдання як зі безпосереднього здійснення державного управління, так і з удосконалення системи управління. Спеціально уповноважені органи з питань містобудування та архітектури діють також на рівні місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад міст обласного значення (наприклад, Головне управління містобудування та архітектури Київської міської державної адміністрації). Отже, Мінрегіон здійснює загальнокерівні функції з нормування, організації та контролю будівельної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : зі змінами та доповненнями : [прийнята на 5 сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 2. – Ст. 44.
2. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 07 жовтня 2010 р. № 2591-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 79. – Ст. 2792.
3. Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 461 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 32. – Ст. 1359.
4. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
5. Про землеустрій : Закон України від 22 травня 2003 р. № 858-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 25. – Ст. 1178.
6. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI // Офіційний вісник України. – 2011. – № 18. – Ст. 735.
7. Щепановський З. В. Система органів державного нагляду (контролю) за будівництвом житла в Україні [Електронний ресурс] / З. В. Щепановський. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pib/2010_3/.pdf
8. Про Положення про Державну санітарно-епідеміологічну службу України : Указ Президента України від 06 квітня 2011 р. № 400/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1235.
9. Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій : Указ Президента України від 16.01.2013 № 20/2013 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 5. – Ст. 154.
10. Про Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України : Указ Президента України від 13 квітня 2011 р. № 452/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1258.
11. Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. № 560 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 41. – Ст. 1674.
12. Про екологічну експертизу : Закон України від 09 лютого 1995 р. № 45/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 8. – Ст. 54.

13. Про Державну службу з питань національної культурної спадщини : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. № 336 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 11. – Ст. 761.
14. Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. № 197/2014 // Офіційний вісник. – 2014. – № 51. – Ст. 1345.
15. Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.07.2014 № 294 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 61 – Ст. 1688.

REFERENCES

1. The Constitution of Ukraine, as amended and supplemented : [5 adopted in sessions Ukraine June 28, 1996] // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. – 2005. – № 2. – Art. 44.
2. The Cabinet of Ministers of Ukraine, the Law of Ukraine dated October 07, 2010 № 2591-VI // Official Bulletin of Ukraine. – 2010. – № 79. – Art. 2792.
3. Questions for the commissioning of completed projects : Cabinet of Ministers of Ukraine dated April 13, 2011 № 461 // Official Bulletin of Ukraine. – 2011. – № 32. – Art. 1359.
4. The local government in Ukraine : Law of Ukraine dated May 21, 1997 № 280/97-VR // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. – 1997. – № 24. – Art. 170.
5. On Land Management, the Law of Ukraine dated May 22, 2003 № 858-IV // Official Bulletin of Ukraine. – 2003. – № 25. – Art. 1178.
6. On Regulating Urban Development : Law of Ukraine dated February 17, 2011 № 3038-VI // Official Bulletin of Ukraine. – 2011. – № 18. – Art. 735.
7. Schepanovskyy Z.V. The system of state supervision (control) for the construction of housing in Ukraine [Electronic resource] / Z.V. Schepanovskyy. – Access mode : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pib/2010_3/PB-3/PB-3_17.pdf
8. Regulations on the State Sanitary and Epidemiological Service of Ukraine, President of Ukraine Decree dated April 06, 2011 № 400/2011 // Official Bulletin of Ukraine. – 2011. – № 29. – Art. 1235.
9. Some Issues of State Emergency Service of Ukraine, Decree of the President of Ukraine dated January 16, 2013 № 20/2013 // Official Bulletin of Ukraine. – 2013. – № 5. – Art. 154.
10. On the Regulation of the Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine, President of Ukraine Decree dated 13 April 2011 № 452/2011 // Official Bulletin of Ukraine. – 2011. – № 29. – Art. 1258.
11. On Approving the Procedure approval of construction projects and their examination and declaring them invalid, certain resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine, Cabinet of Ministers of Ukraine dated May 11, 2011 № 560 // Official Bulletin of Ukraine. – 2011. – № 41. – Art. 1674.
12. On Ecological Expertise : Law of Ukraine dated February 09, 1995 № 45 / 95 // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. – 1995. – № 8. – Art. 54.
13. On the State Service for National Cultural Heritage Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 15, 2006 № 336 // Official Bulletin of Ukraine. – 2006. – № 11. – Art. 761.
14. On confirmation of the Ministry of Regional Development, Construction, Housing and Utilities : Regulation of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated April 30, 2014 № 197/2014 // Official Gazette. – 2014. – № 51. – Art. 1345.

15. On confirmation of the State Architectural and Construction Inspectorate of Ukraine, Cabinet of Ministers of Ukraine dated July 09, 2014 № 294 // Official Bulletin of Ukraine. – 2014. – № 61 – Art. 1688.

УДК 342.9: 338.246.025.3 (477)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЛІЦЕНЗУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ВИДИ

Шапочкіна М.В., аспірант

*Національний університет державної податкової служби України,
вул. Карла Маркса, 31, м. Ірпінь, Київська обл., Україна
M_83@i.ua*

У статті досліджено природу правового режиму ліцензування як особливого адміністративно-правового режиму, визначено види адміністративно-правових режимів ліцензування, здійснено їх класифікацію.

Ключові слова: ліцензування, адміністративно-правовий режим, ліцензія, орган ліцензування, ліцензіат.

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ РЕЖИМ ЛИЦЕНЗИРОВАНИЯ В УКРАИНЕ И ЕГО ВИДЫ

Шапочкина М.В.

*Национальный университет государственной налоговой службы Украины,
ул. Карла Маркса, 31, г. Ирпень, Киевская обл., Украина
M_83@i.ua*

В статье исследована природа правового режима лицензирования как особого административно-правового режима, определены виды административно-правовых режимов лицензирования, сделана их классификация.

Ключевые слова: лицензирование, административно-правовой режим, лицензия, орган лицензирования, лицензиат.

ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGIME FOR LICENSING IN UKRAINE AND ITS TYPES

Shapochkina M.V.

*National university of state tax service of Ukraine,
street of Charles Marksa, 31, Irpen', Kievan area, Ukraine
M_83@i.ua*

The paper studies the nature of the legal regime of licensing, as a special administrative legal regime, defines the types of administrative-legal regimes of licensing. The question of determining licensing as a separate administrative-legal regime considered insufficient.

Licensing is one of the methods of administrative and legal regulation of economic activity. However, in some cases, licensing in Ukraine is not used to optimize the regulation of commerce, and for direct managerial influence on business activities and the behavior of its subjects.

Various approaches to the determination of scientists administrative-legal regime: as a special order of legal regulation; compared the concept of "legal regime" with the concept of "legal status"; as an independent institution that has organizational elements and mechanisms for their implementation; as a system of legal rules aimed at ensuring the normal existence of all the important institutions of the state and society; as a specific procedure of the authorized state bodies in various spheres of public life; as a legal structure (a set of legal structures).

Defined that the legal regime of licensing regulates social relations by limiting or increasing the volume of legal personality, the right number of objects and the establishment of a special mechanism of legal